

LBRIS

We know
books

Părintele Nicolae Tănase

SOȚUL IDEAL, SOȚIA IDEALĂ

Texte culese de membrii Asociației Studenților Creștini
Ortodocși din România,
din conferințele organizate de ei
cu Părintele Nicolae Tănase

Ediția a III-a revizuită

EDITURA AGAPIS
București - 2024

Cuprins

Prefață la ediția a II-a	5
Prefață la ediția a III -a	7
Cuvânt înainte.....	9
De la prietenie la iubire.....	13
Iubirea ce nu poate fi înlocuită	58
cu nimic, dar care înlocuiește totul	
Căsătoria – Taina Iubirii	78
Noaptea nunții	91
Căsătoria – o cale spre desăvârșire.....	117
Soțul ideal, soția ideală	137

DE LA PRIETENIE LA IUBIRE

Biserica suntem noi, oriunde am fi formăm o Biserică, o comunitate, centrul pentru noi este Însuși Hristos. Trăim, deci, într-o societate pusă la punct de noi înșine: **hristocentrică**. Societatea în general, în puține momente din istorie, a fost hristocentrică, adică să-L aibă în centrul preocupărilor ei pe Însuși Hristos, Dumnezeu-Omul, Fiul lui Dumnezeu, întrupat din Sf. Fecioară Maria. Când vorbim despre societate, ne gândim și la cea mai mică părticică a ei, care este familia. În această familie ne-am născut fiecare dintre noi. Mai multe familii au format o comunitate mai mare, comunitate care dorește să-și ducă zilele în perspectivă eshatologică, adică a lumii de dincolo, a răsplății vieții veșnice, a pregătirii pentru o viață care nu se mai sfârșește. În acest sens, an de an, încercăm să ne pregătim pentru sfântul și marele eveniment al creștinătății: Sfintele Paști. Dar nu este Înviere fără Cruce. S-a trecut de la viață la Înviere. Crucea este nedespărțită de Hristos Cel Înviat și chiar dacă El n-ar avea în icoană pictată Sfânta Cruce, El este întotdeauna Cel răstignit pe Cruce. Noi nu credem că am ajuns într-o stare care să ne caracterizeze statistic, în sensul de doritori

de cuvânt numai (cum făceau grecii antici - mergeau la Areopag și se programau să vorbească, iar mulțimea se prezenta acolo a doua zi și asculta expunerea). Noi am depășit acest stadiu și prelungim Liturghia și suntem adepții a ceea ce numim **Liturghie după Liturghie**. **Nu ne adunăm pentru că Liturghia nu ne-ar fi de ajuns sau pentru că predica preotului nu a fost de ajuns de lămuritoare și hrănitoare pentru noi, ci dorim ca Hristos să lucreze permanent în noi.**

Fiecare dintre noi, poate a avut de-a face cu o situație când oamenii posteau, se rugau, dar nu era pace între ei. Sunt adesea oameni care fac toate câte se cer la Sf. Scriptură, dar pace și înțelegere între ei nu au și, sigur, prin aceasta se anulează valoarea și răsplata postului și rugăciunii. Așadar, Hristos ne cere să fim prieteni. El însuși se adresează Apostolilor adesea cu cuvântul „*Prietenii Mei*” și „*Voi sunteți prietenii Mei*” sau ca să cităm exact: **”De acum nu vă mai zic slugi, că sluga nu știe ce face stăpânul său, ci v-am numit pe voi prieteni, pentru că toate câte am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute.”** (Sfânta Evanghelie după Ioan Cap. 15 v.15)

Prietenul are un statut deosebit în accepțiunea creștină. Prietenul este acela care poate veni oricând în casa ta. Prietenul este acela care poate mânca oricând la masa ta. Prietenului i se permit toate. De ce? Pentru că prietenia exprimă relația strânsă dintre două sau mai multe persoane, iar Dumnezeu ne iubește pe noi mai ales dacă și noi suntem cu El și adunați prin El și în El. **Prietenia este, în accepțiunea creștină, privită ca început și ca stare - în același timp - a iubirii. Oamenii mai întâi se împrietenesc, după aceea se iubesc.**

Lipsa prieteniei creează conflicte, întrucât oamenii nu pot să trăiască la nivel zero, adică la nivel de indiferență. În cazul în care încearcă, greșesc. Oamenii pot fi, din păcate, sau dușmani, sau prieteni. Starea cea de-a treia nu se întâlnește pentru că însuși Dumnezeu nu iubește pe cel căldicel. Ori suntem prieteni, ori suntem dușmani. Mântuitorul ne recomandă ca primele conflicte ivite să se rezolve pe loc, eventual peste mânia produsă să nu apună soarele. Poate fi foarte periculos să lungim conflictele. „*Împacă-te cu pârâșul tău pe cale, ca nu cumva să te dea pe mâna judecătorilor și atunci mult vei cheltui ca să ieși din temniță*”. Versete biblice ce ne îndeamnă pe noi să credem că prietenia este începutul iubirii.

Două fete sunt prietene, trei băieți sunt prieteni, două familii sunt într-o relație de prietenie, două sate, două orașe... Prietenia cu cel mai puternic impact este însă, prietenia dintre soț și soție, precedată de prietenia caracteristică vârstei, pregătitoare căsătoriei. Prietenie și exemplu de prietenie, în lumea în care trăim, rămâne prietenia dintre Sfinții Capadocieni. Au existat și altele, **dar acestea au cea mai mare influență asupra vieții noastre, ca model în Biserică.**

De ce spunem că prietenia cu valențele cele mai mari există între soț și soție? Unii cred, în mod greșit, că noua stare de soț și soție anulează starea pe care până atunci am numit-o prietenie. Iată însă că Hristos ne-a iubit în așa fel și atât de mult încât și-a dat viața pentru păcatele noastre, pentru păcatul tuturor oamenilor, din toate timpurile. El a ales ca permanență veșnică Trupul și Sângele Său, împărțit oamenilor și prefăcut din pâine și vin, pentru că la

îndemâna tuturor sunt aceste elemente: **Sunt multe simboluri, Hristos a făcut prima minune la o nuntă, deci și-a început activitatea Sa pământească rezolvând problema unei proaspete familii (a transformat apa în vin, datorie pe care mirele o are în permanență în familie). Bărbatul, în mod simbolic, încontinuu trebuie să transforme apa în vin. Adică, tot ce nu este consistent, în ce este consistent. Adică, să facă transmutarea a ceea ce nu pare de folos, în ceea ce este de folos, cum a fost transformată apa în vin.**

Sf. Ap. Pavel merge până acolo încât să asemene relația Hristos-Biserică cu relația bărbat-femeie, dar consacrată în Domnul, în Hristos și în Biserică. Atunci, realizând aceasta, noi zicem că Dumnezeu ne-a îndemnat să fim prieteni; pe asta ne bazăm când spunem că Hristos ne-a îndemnat să ne iubim unii pe alții și să ducem prietenia la acest apogeu al iubirii, iubire ce face să transpară prin celălalt, Însuși Dumnezeu; acolo este Dumnezeu, în relația dintre doi oameni legați prin prietenie și prin iubire.

Trăim într-o lume în care oamenii nu întrețin prietenii adevărate. Lipsa acestora influențează și prietenia cea mai valoroasă, relația soț-soție. Noi avem îndemnul la cununie: „Iubiți-vă unul pe altul!”. „Băraților, iubiți-vă femeile precum Hristos a iubit Biserică”. Este adevărat că nu este acolo un îndemn de genul: „Fiți prieteni!”, însă prietenia nu este numai un început al fluxului de sentimente, ci este și un mod de permanentizare a acestei stări a sinelui. **Dacă o familie are probleme, sesizăm imediat că de fapt ei au uitat să mai fie prieteni. Au pierdut relația lor de prietenie.** Au intrat într-o rutină, nu au reușit să abordeze această temă permanent.

Aceasta este o problemă din cele mai acute cu care Biserica se confruntă. Pentru că în Biserica Ortodoxă, divorțul este interzis. Cu toate acestea, sunt familii ortodoxe care divorțează, într-un timp mai mult sau mai puțin apropiat de momentul Cununii. Astfel, Biserica Orotoxă este silită să recunoască de drept ceea ce de fapt s-a petrecut: ruptura.

Și în familia creștin-ortodoxă apar păcate care fac să dispară legătura dragostei dintre cei doi, cum ar fi: adulterul, avortul, folosirea anticoncepționalelor, etc, iar Biserica se confruntă cu toate aceste rele, Biserica fiind noi. Și lucrurile nu merg bine, pentru că noi înșine nu mergem bine și pentru că Dumnezeu ne privește și cu dreptate, nu numai cu iubire. Cei de pe urmă pot să fie cei dintâi. Iar **prietenia trebuie să caracterizeze familia.**

Există și astăzi forțe, dinăuntru și dinafară, care vor să atace unitatea familiei, iar atunci apare divorțul, și este ”permis” să-ți împarți averea adunată. Eventual se ușurează totul predându-se copiii, fructul iubirii, la un orfelinat. De aceea ar trebui împreună să medităm cum ar fi mai bine să începem o prietenie sau cum să o transformăm pe cea existentă în acest chip ideal. **Când zicem „ideal” ne deranjează cuvântul, pentru că, de obicei, este considerat ca ceva de neatins. Însă sub aspect creștin totul este posibil. „Toate sunt cu puțință celui ce crede”, ne-a spus-o Hristos.** Deci noi credem că putem întemeia prietenii, apoi căsniciile, noi credem că putem menține sau transforma prietenii și, făcând așa cum ar dori Hristos, nu mai riscăm această ruptură interioară, care de multe ori ne seacă atunci când se destramă căsătoriile.

Fiecare fată, cu puține excepții, își dorește un cămin. Cuvântul „cămin” exprimă mai mult decât căsnicie. Cuvântul „cămin” exprimă o stare intimă de comunicare cu ceilalți, dar mai întâi este locul unde există un soț, o soție, copii, unde există probleme, dar unde există și bucurii. De aceea la nuntă, la ocolirea mesei cântând „*Sfinților mucenici, care bine v-ați nevoit...*”, și în sfârșitul slujbei (la otpust pomenim și un mucenic - Sf. Mare Mucenic Procopie), avertizăm pe cei doi miri ce au fost încununăți că de acum pot duce cu binecuvântarea lui Dumnezeu o viață în doi, dar că această viață este o permanentă mucenicie.

Viața de familie este o viață superioară vieții călugărești din acest punct de vedere. De ce? Pentru că ceata mucenicilor este deasupra cetei călugărilor, pentru că mucenicul este acela care și-a dat viața sa pentru Hristos. Călugărul este acela care a expus viața sa lui Dumnezeu și a dus o viață austeră pentru Dumnezeu și sigur că el are plata lui binemeritată. **O fată știe, dar un băiat nu prea știe ce îl așteaptă. De ce? Nu are aceste preocupări, nu gândește de ajuns sau poate că îi lipsește ceva, ceva ce îi este caracteristic numai fetei: intuiția.**

Intuiția este caracteristică femeilor. Dacă vrei să nu greșești, te duci la soția ta și o întrebi ce să faci în legătură cu problema ivită, să acționezi așa sau nu, iar soția ta îți va cere niște date și din trei vorbe îți va spune cum să faci. Spunând nu, tu trebuie să ascuți. Dacă ascuți ca bărbat, deja ai reușit să menții pace în familie. Dacă nu ascuți și ies lucrurile pe dos, atunci o perioadă de timp (să zicem cât Postul Mare de lungă...) este foarte complicat să mai deschizi gura, nu știi ce și cum să mai vorbești. Ce nu

facem noi bărbații, pentru femeii este știut. Ce ar trebuie să facem, de asemenea, este știut. Nu știu din ce motiv, nu am găsit încă explicația de ce femeile (când spun femeii mă refer la sex în sine, adică de la fetiță până la femeia adultă) de la o vreme, de vreo sută de ani, iubesc foarte mult florile. Dar nu le iubesc în chip obișnuit ca noi toți, căci și noi bărbații iubim florile, în sensul că ne plac florile. **Nu există cineva care să spună că nu-i plac florile sau că nu le poate suporta. Femeile, însă, le iubesc într-un chip anume: dăruite. Ele nu iubesc florile acolo unde cresc, ci ele iubesc florile oferite. De aceea ele iubesc florile rupte și dăruite de cineva anume.** Cum și de ce se întâmplă nu știm, pentru că, în secolul al II-lea, un Sfânt Părinte scriitor bisericesc, Clement al Alexandriei afirma că „*florile se cuvin morților*”. Dar a trecut așa de mult din secolul al II-lea până azi, iar sensul s-a schimbat. Îl luăm așa cum este acum. Ducem flori și morților, dar le ducem cu număr par și pentru a face o distincție, ducem femeilor cu număr impar.

Așadar, **cum să ajungem la căsătoria perfectă?** Pentru că există și cărți scrise cu asemenea titlu. S-au aventurat la asemenea teme: medici, psihologi, sociologi; fie au fost scrise aceste cărți de un colectiv, fie de un scriitor, fie de o scriitoare, însă soluții nu au avut. De ce? Pentru că **asa-zisa căsătorie perfectă nu există decât în Hristos și atunci despre familia creștină poate să vorbească numai Biserica.** Ceilalți pot aduce critici, eventual constructive. De ce nu merge sau de ce merge prietenia în căsătorie la unii și de ce nu, la alții? Sigur că se pot da răspunsuri rapide sau scurte. **Iată care este motivul ascuns:**

Nu „recunoaștem” în soția noastră Biserica însăși și nu „recunoaștem” în soțul nostru chipul lui Hristos. Astfel, relația nu este definită. Îl recunosc pe Hristos în soțul meu pentru că Sf. Pavel mi-a dat voie și m-a îndemnat să fac acest lucru. Biserica se supune lui Hristos ca Domnului. „Femeilor, supuneți-vă bărbaților voștri precum și Biserica se supune lui Hristos”¹, al cărui Cap este! Dacă este Hristos Capul Bisericii, asemenea și capul micii Biserici a familiei este bărbatul „în Hristos și în Biserică”. Și spunem și noi ca Sf. Ap. Pavel: „Taina aceasta, mare este!”².

Atitudinea răutăcioasă, necorespunzătoare sub aspect creștin, a bărbaților asupra femeilor a creat în istorie o gândire greșită despre relațiile și diferențele între cele două sexe. Întâmplarea nefericită din rai cu Adam (care a fost mai vinovat decât Eva) a făcut ca, în timp, să se pronunțe numele de Eva în sens peiorativ. Dacă o femeie insistă prea mult într-o anumită acțiune gospodărească, bărbatul nu găsește mai mult de făcut decât a-i spune: „Taci, Evo!”, uitând că avem de-a face în femeie și cu Eva cea nouă, Sf. Fecioară Maria.

Eva cea nouă anulează greșeala Evei, modifică gândirea ei. Cu toate acestea, chiar după 2000 de ani de la apariția Evei celei noi, oamenii nu și-au modificat gândirea despre femeie. Ba mai mult, au numit-o în fel și chip. Dacă pentru antici femeia era **lucru vorbitor**, apoi simplu **obiect de plăcere**, din Evul Mediu se spune despre ea ca ar fi **sexul slab**. Ceea ce este inexact și ireal pentru că femeia nu este sexul slab, ci **este sexul fin, pentru că principala**

caracteristică a femeii este **finețea, finețea psiho-somatică și sufletească**. Bărbatul uită lucrul acesta și în această confuzie aruncă peste timp această dominare, în sens peiorativ, asupra ei. Apoi în tendința ei de emancipare, bineînțeles că femeia a mers din greșeală în greșeală, dorind egalitatea cu bărbatul, egalitate recunoscută de Mântuitorul Iisus Hristos începând cu nunta din Cana Galileei și continuând cu atitudinea Sa față de femeile mironosițe ce-L urmau, inclusiv față de Maria Magdalena.

Deci, în această tendință de a fi egală cu bărbatul, egalitate care nu mai trebuia cucerită întrucât fusese rezolvată problema aceasta de **Însuși Hristos, femeia a alunecat într-o extremă groaznică și se manifestă în zilele noastre cu numele de ”feminism”**. O parte dintre aceste femei afirmă și demonstrează că ele sunt cele mai frumoase, cele mai bune, cele mai puse la punct și se pot descurca și fără bărbați, ceea ce este adevărat, dar despre asta nu trebuie să facă mult caz. De ambele situații sunt vinovați bărbații. Trebuie să combatem și părerile unor bărbați și părerile unor femei despre starea lor.

Sunt și lucruri de amănunt: cunoaștem că **inima apare prima în zigotul format la conceperea unui om, mai cunoaștem că la moarte tot ea este organul ce se răcește ultimul**. Oricum, adesea zicem „Mă doare inima de necazul tău!”. Dacă cineva zice „Mă doare sufletul de necazul tău!”, este același lucru. Noi spunem că „animăm” un om care a căzut în neștire, care a leșinat și apoi spunem că îl reanimăm pentru că „anima” înseamnă suflet. Trebuie să înțelegem aceste relații între cele două sexe pentru că unitatea în familie survine în urma acestei înțelegeri.

¹ Efeseni 5,24.

² Efeseni 5,32.